

esse crediderim: quia non satis esse duxit ad ostendendam in venetum nomen observantiam suam atque reverentiam ariminenses legatos huc venisse, nisi et nos ad clarissimam Senatus vestri amplitudinem huc transmisisset, qui immortales vobis gratias ageremus quia nos qui tranquillissimo Divi Marci sinu faveremur atque amplexaremur dignos esse judicatis, et publicum exponeremus gaudium quo affecti sunt omnes, quum se sub divinum aristocratiae vestrae imperium receptos esse cognoverunt.

328 Patria nobis est, serenissime princeps et patres amplissimi, Saluditium oppidum, et loci opportunitate, et hominum industria atque ingenio nequaquam contemnendum, nam et plures illie, qui sese bonarum artium disciplinis dederunt, excolendos invenies quam in quacumque alia finitima civitate et majori et nobiliori, adeoque in omni disciplinarum genere profecerint, ut necubi locorum in ultimis habendi videantur: nam, et qui divina poetices studia sequantur; et qui rethorum campos amplexantur; et qui dyalecticorum spineta adiscant; et qui sese asperioribus illis legum musis dedant, nostro illo in oppido multi inveniuntur. Et quo meliori nati sunt ingenio, eo majori affecti sunt lætitia. Vident etenim luce clarius et cognoscunt, quam moderato, quam justo, quam sapienti regantur imperio qui in vestram cessere ditionem; quam pacate, quam tranquille illis fluant omnia sintque ab omni bellorum injuria remotissima. Vidimus nos, vidimus hac tempestate pulcherrimas atque amplissimas Italiae civitates, imo Italiam fere totam crudelissimo bellorum incendio conflagrasse, præter regiones illas quæ veneto reguntur regimine.

Nullas hæc hostium excursionses sentire; non liberos in conspectu suo crudeliter ab hoste trucidari; non uxores et filias in captivitatem fædissime abduci; non multa alia quæ, morti ipsa duriora putanda sunt, conspexere. Quum igitur oppidanis nostris fama inrebuisset fore ut sub tam fœlicis Senatus imperium veniremus, tanta repente exorta est omnibus lætitia, quod alii alio lætabundi discurrere; obvios amplexari; jam se fœlices, jam se fortunatos, jam se beatos dicere; jam laborum omnium finem adventasse prædicare; jam se non tot rapinarum, non tot incomodorum quæ tot annos jugiter passi erant, redire.

Certatim omnes tollebant ad sidera Marcum,
Et fora, templa, domus resonabant omnia Marco.
Et nos Marcus habet: respexit denique Marcus
Nos quoque; fœlices erimus sub nomine Marci.

Sed qui se sub hujus amplissimi Senatus imperium recipi non incredibili quodam exultentur lætitia, quia omnia ab hoc sanctissime, justissime, sapientissime gubernentur atque administrantur? Nam si quis summam quærat religionem, cumulatissimam in Senatu veneto inveniet. Si pietatem, si fidem, si charitatem, si humanitatem: has per vestras virtutes omnibus absolutissimas atque perfectissimas in uno quoque vestrum, licet plane contueri: quo fit ut vos totidem, quot estis, fulgentissima quædam quasi Italiae sidera ab omnibus esse judicemini.

Vos decus Italiae veneti, tutela labantis
Vos fidei. Christi vos scœvis hostibus olim
Viribus obstat: quotiens irrumperi tentant
In Latium; accessissent dudum; vestra retrudit
Sed virtus rabiem. Christi defenditis urbes
Vos veneti patres, venetos defendet et Ille.

Dabit nam populo suo fœlicitatem, æternitatem et eam imperii magnitudinem quam sapientia vestra atque justitia merentur: et quam tam amplissimi atque excellentissimi Senatus majestati condignam videtur. Sed quis non totius terrarum orbis imperio dignissimam judicaret? Quum hic ego, quocumque me verto, ante oculos habere Catones videor, multos Fabios, multos Curios, qui me in tantam sui raptent admirationem, ut vix mihi constem, planeque dici posse judicem, illustrissimum atque nobilissimum Senatum vestrum totidem clarissimorum regum quodam quasi concilium esse. Quod igitur in tam religiosi, imo divini Senatus gremium devenimus: — cujus tu es dux atque princeps, augustissime ac serenissime Leonarde Lauretane omni virtutum genere ornatissime: — ut tranquillam posthac vitam et ab omni bellorum turbine tutissimam acturi simus, immortales Deo Optimo Maximo gratias agimus: vobis deinceps, serenissime princeps et patres amplissimi, justitiæ, probitatis, religionis, cæterarumque omnium viventes quædam quasi imagines spirantiaque simulacra, quibus persuasum esse oramus, oppidum nostrum quantumcunque est, officio, observantia, fide, nulli totius imperii vestri civitati, tanquam si maximæ, unquam cessurum. 329

A dì 10 zener. In Colegio. Vene sier Gasparo Malipiero, è ai 3 savj, con sier Piero da cha' da Pexaro qu. sier Nicolò e sier Francesco qu. sier Marco, zerca li conti dil zeneral, et hinc, inde dictis, fo dato per la Signoria 4 mexi di termine a li prelati Pexari a dar li so' conti.

Vene l'orator di Franza per una lettera abuta,